

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เล่มที่ ๓

บทพากย์เอราวัณ

นางสาวทวิภรณ์ สุวรรณมาใจ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๒

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้มีความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา และส่งเสริมให้สังคมเจริญก้าวหน้า

การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบฝึกทักษะการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ รายวิชาภาษาไทยพื้นฐานรหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานเรียนรู้ตัวชี้วัดและคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นนวัตกรรมประกอบการเรียนการสอนการอ่านให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ฝึกทักษะกระบวนการอ่านจับใจความสำคัญ เสริมนิสัยรักการอ่านและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จะเป็นแนวทางหนึ่งให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ทวีภรณ์ สุวรรณมาโจ
ครูชำนาญการ
โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู	๑
คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน	๒
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ	๓
แผนผังขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง บทพากย์เอราวัณ	๕
ใบความรู้ที่ ๑ ศึกษาเรื่องราว บทพากย์เอราวัณ	๘
แบบฝึกทักษะที่ ๑ ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านสำรวจ	๑๕
แบบฝึกทักษะที่ ๒ ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม	๑๖
แบบฝึกทักษะที่ ๓ ขั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ	๑๗
แบบฝึกทักษะที่ ๔ ขั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง	๑๘
แบบฝึกทักษะที่ ๕ ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญ	๑๙
แบบฝึกทักษะที่ ๖ ขั้นที่ ๖ R4 (Reflect) การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น	๒๐
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง บทพากย์เอราวัณ	๒๑
บรรณานุกรม	๒๔
ภาคผนวก	๒๕
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน	๒๖
แบบฝึกทักษะที่ ๑ ขั้นที่ ๑ S (Survey) การอ่านสำรวจ	๒๘
แบบฝึกทักษะที่ ๒ ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม	๒๙
แบบฝึกทักษะที่ ๓ ขั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ	๓๐
แบบฝึกทักษะที่ ๔ ขั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง	๓๑
แบบฝึกทักษะที่ ๕ ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญ	๓๒
แบบฝึกทักษะที่ ๖ ขั้นที่ ๖ R4 (Reflect) การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น	๓๓
กระดาษคำตอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน – หลังเรียน	๓๔
แบบบันทึกคะแนน	๓๕
เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการเรียนรู้	๓๖

คำชี้แจงสำหรับครูสอน

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ มีคำชี้แจงสำหรับครูดังนี้

๑. ครูศึกษามาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้ครบถ้วน

๒. ครูศึกษาลำดับขั้นตอนและเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ให้เข้าใจชัดเจน

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำแบบฝึกทักษะ เพื่อชี้ให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์และคุณค่า

๔. ครูอธิบายทฤษฎี SQ4R เพื่อให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นที่ ๑ Survey (S) การอ่านสำรวจ

ขั้นที่ ๒ Question (Q) การตั้งคำถาม

ขั้นที่ ๓ Read (R1) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ

ขั้นที่ ๔ Record (R2) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ ๕ Recite (R3) การเขียนสรุปใจความสำคัญ

ขั้นที่ ๖ Reflect (R4) การวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

๕. ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R โดยใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้

๓. ครูกำชับให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ตลอดการจัดการเรียนการสอน

๗. ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิดหากนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยขณะใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ ครูต้องให้ความช่วยเหลือทันที

๘. หลังเสร็จสิ้นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณครูควรให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญร่วมกัน

๙. ครูบันทึกผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ มีคำชี้แจงสำหรับนักเรียน ดังนี้

๑. นักเรียนควรศึกษาคำชี้แจงสำหรับนักเรียนและแผนผังขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ให้เข้าใจชัดเจน
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของตนเองโดยแบบทดสอบก่อนเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย ๔ ตัวเลือกจำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ ๒๐ นาที นักเรียนทำแบบทดสอบลงในกระดาษคำตอบเสร็จแล้วนำกระดาษคำตอบส่งครูผู้สอน
๓. นักเรียนศึกษาวิธีการอ่านแบบ SQ4R จากใบความรู้อย่างละเอียด
๔. ในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หากนักเรียนไม่เข้าใจหรือตอบคำถามไม่ได้ นักเรียนให้นักเรียนย้อนกลับไปอ่านใบความรู้แล้วทำแบบฝึกทักษะอีกครั้งหรือขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
๕. นักเรียนจะต้องมีความซื่อสัตย์ตลอดการทำแบบฝึกทักษะ
๓. หลังเสร็จสิ้นการทำแบบฝึกทักษะแต่ละขั้นตอนให้นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนกันตรวจกับเพื่อนโดยดูจากเฉลยหรือคำชี้แนะของครูผู้สอน
๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยแบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลาทำแบบทดสอบ ๒๐ นาที นักเรียนทำแบบทดสอบลงในกระดาษคำตอบเสร็จแล้วนำกระดาษคำตอบส่งครูผู้สอน
๘. หากนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ ให้นักเรียนปรึกษาครูผู้สอนทันที
๙. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเรียนให้ได้ระดับคุณภาพปานกลางขึ้นไปจึงถือว่าผ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
 ท ๑.๑ ม.๓/๗ วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง
 ท ๑.๑ ม.๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ (K)
๒. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
๓. นักเรียนวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ได้อย่างถูกต้อง (P)
๔. นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตมีวินัยใฝ่เรียนรู้มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

แผนผังขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

แผนผังขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

ศึกษาคำแนะนำการใช้แบบฝึก

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ขั้นที่ ๑ Survey (S) การอ่านสำรวจ
- ขั้นที่ ๒ Question (Q) การตั้งคำถาม
- ขั้นที่ ๓ Read (R1) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ
- ขั้นที่ ๔ Record (R2) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง
- ขั้นที่ ๕ Recite (R3) การเขียนสรุปใจความสำคัญ
- ขั้นที่ ๓ Reflect (R4) การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

ตรวจผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพปานกลางขึ้นไป

ไม่ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน

การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบก่อนเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความสามารถอ่านจับใจความสำคัญเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
๒. ให้นักเรียนอ่านคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ
๓. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อโดยใช้เวลาทำแบบทดสอบ ๒๐ นาที

๑. “เราวัณ” เป็นชื่อของอะไร

- ก. ช้างทรงของพรหม
- ข. ช้างทรงของพระนารายณ์
- ค. ช้างทรงของพระอินทร์
- ง. ช้างทรงของพระอิศวร

๒. “อินทรชิต” มีชื่อเดิมว่าอะไร

- ก. โคบุตร
- ข. รณพัตร์
- ค. พิเภก
- ง. มาตลี

๓. บทประพันธ์เราวัณ แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. กาพย์ยานี ๑๑
- ข. โคลงสี่สุภาพ
- ค. กลอนสุภาพ
- ง. กาพย์ฉกั ๑๖

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔-๕

๑ อังอินทเกร์ตีระงม	แดรสังข์เสียงประสม
ประสานเสนาะในไพร	
๑ เสียงพลโห่ร้องเออาชัย	เลื่อนลั่นสนั่นใน
พิภพเพียงทำลาย	
๑ สัตว์ภันต์บรรพตทั้งหลาย	อ่อนเอียงเพียงปลาย
ประนอมประนมขมชัย	
๑ พสุธาอากาศหวาดไหว	เนื่อนกตกใจ
ซุกซ่อนประหวั่นขวัญหนี	
๑ ลูกครุฑพลัดตกฉิมพลี	หัสตินอินทรี
คาบข้างก็วางไอยรา	
๑ วานรสำแดงเดชา	หักถอนพฤษภา
ถ้อยต่างอาวุธยุทธยง	
๑ ไม่ให้ลี้ญ่อย่างกลางดง	แหลกลู่ล้มลง
ละเอียดยด้วยฤทธิ์โยธี	

๔. ใจความสำคัญของประพันธ์นี้คืออะไร

- ความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระราม
- ความยิ่งใหญ่ของกองทัพอินทรีชิต
- ความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์
- ไม่มีข้อใดถูก

๕. “หัสตินอินทรี” มีความหมายตรงกับข้อใด

- พญาช้างในป่าหิมพานต์
- พญาครุฑ
- ต้นจ้าวเชิงเขาพระสุเมรุ
- นกขนาดใหญ่ในป่าหิมพานต์

๖. “ล้วนถืออาวุธเกรียงไกร โทมรศรชัย พระขรรค์คทาถ้วนตน” จากบทประพันธ์นี้กล่าวถึงอาวุธชนิดใดบ้าง

- ตรี จักร สังข์ คทา
- โทมร ศร พระขรรค์ คทา
- โทมร จักร พระขรรค์ คทา
- ตรี ศร พระขรรค์ คทา

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

๑ เครื่องประดับแก้วโกมิน	ช่องทางกระวิน
สร้อยสายชนกถักทอง	
๑ ตาช่ายเพชรรัตนร้อยกรอง	ผ้าทิพย์ปกตระพอง
ห้อยพู่ทุกหุขसार	
๑ โล่ห์นสารถิขุนมาร	เป็นเทพบุตรความญ
ขับท้ายที่นั่งช้างทรง	

๗. สาระสำคัญของบทประพันธ์ข้างต้นคืออะไร

- ก. เครื่องประดับกระบวนทัพพระลักษมณ์
- ข. เครื่องประดับกระบวนทัพพระราม
- ค. เครื่องประดับช้างเอราวัณ
- ง. เครื่องประดับนกหัสตินอินทรี

๘. พระอิศวรประทานอาวุธชนิดใดให้แก่อินทรชิต

- ก. หอกโมกษศักดิ์
- ข. ศรพรหมศาสตร์
- ค. ศรพลายวาต
- ง. ศรอัคนีวาต

๙. ช้างเอราวัณมีกี่เศียร

- ก. มี ๓ เศียร
- ข. มี ๗ เศียร
- ค. มี ๓๐ เศียร
- ง. มี ๓๓ เศียร

๑๐. ข้อคิดคติเตือนใจที่ได้รับจากเรื่อง “บทพากย์เอราวัณ” และให้คุณค่าทางด้านสังคมคือข้อใด

- ก. โทษของความประมาทที่เกิดจากความลุ่มหลง
- ข. การมัวเมาในเครื่องตี๋มสุราเมรย์นำไปสู่หายนะ
- ค. ความสามัคคีเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ
- ง. ความเพียรพยายามเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ

ใบความรู้ที่ ๑

ศึกษาเรื่องราว บทพากย์เอราวัณ

ผู้แต่ง พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ความมุ่งหมาย ให้เห็นโทษของความลุ่มหลงในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสจะนำมาซึ่งความประมาทอันเป็นเหตุแห่งหายนะ เช่น พระลักษมณ์และไพร่พลวานรที่มัวแต่เพ่งดูเทวดา(แปลง) อย่างเพเลิดเพลิน จนต้องครของอินทรีชิตในที่สุด

ลักษณะคำประพันธ์ กาพย์ฉก ๑๖ ใช้สำหรับเป็นคำพากย์หรือบทพากย์ในการแสดง หนึ่งใหญ่และไขน

สาระน่ารู้

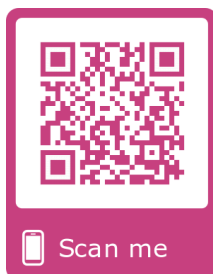
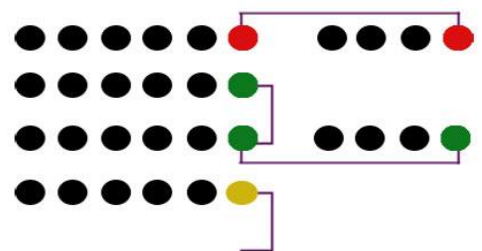
บทพากย์เอราวัณ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉก ๑๖ มีทั้งหมด ๔๐ บท มีลักษณะบังคับ ดังนี้

๑. บทหนึ่งมี ๓ วรรค วรรคที่ ๑ และวรรคที่ ๓ มีวรรคละ ๓ คำ วรรคที่ ๒ มี ๔ คำ รวม ๓ วรรค มีทั้งหมด ๑๖ คำ
๒. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒
๓. ถ้ามีบทต่อไปต้องมีสัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัสระหว่างบทไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ในบทต่อไป

ตัวอย่างคำประพันธ์

อินทรีชิตบิดเปื้อนกาย **ยีน** เหมือนนงค้อม **รินทร**
 ทรงคชเอรา **วัณ** สัมผัสระหว่างบท
 ช้างนิรมิตฤทธิแรงแข็ง **ขัน** ผีอกผ่องผิว **พรรณ**
 สีสั่งข้สะอาดโอฬาร

ผังภาพยฉก ๑๖

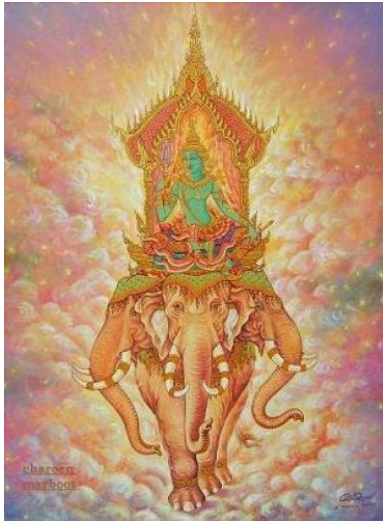

Scan me

เล่าเรื่อง : ช้างเอราวัณ

เนื้อเรื่องย่อบทพากย์เอราวัณ

อินทรีชิตเดิมชื่อ รณพัคตร์ เป็นโอรสของทศกัณฐ์กับนางมณโฑ เมื่ออายุ ๑๕ ปีได้เดินทางไปเรียนศิลปวิทยา และบำเพ็ญพรตเพื่อขอพร และศรวิเศษจากพระอิศวร พระนารายณ์และพระพรหม พระอิศวรประทานศรพรหมศาสตร์และให้เวทมนตร์แปลงเป็นพระอินทร์ พระพรหม ประทานศร นาคบาศ และให้พรว่าเมื่อจะตายให้ตายบนอากาศ หากหัวขาดตกถึงพื้นดินให้กลายเป็นไฟบรรลัยกัลป์และต้องได้พานทิพย์ของพระพรหมมารับจึงจะไม่เกิดไฟไหม้พระนารายณ์ประทานศรชื่อวิษณุปาณัม รณพัคตร์ลำพองในกำลังของตนมาก จึงไปทำรบกับพระอินทร์และเอาชนะพระอินทร์ได้ ทศกัณฐ์จึงตั้งชื่อให้ใหม่ว่า **“อินทรีชิต”** หมายถึง **ผู้ชนะ**

อินทรีชิตแปลงกายเป็นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ และแปลงกายกองทัพของตนให้เป็นเทพและอมนุษย์ ได้แก่ ความรู้ช้างคือสารถิของอินทรีชิตชื่อโลทัน แปลงกายเป็นเทพบุตรทัพหน้าเทพารักษ์ ทัพหลังคือครุฑ กิณร และนาค ปีกซ้ายคือวิฑยาร ปีกขวาคือคนธรรพ์ ทหารทุกนายมีอาวุธครบครัน ฝ่ายพระรามครั้นตื่นบรรทมและเสด็จยกทัพไปกับพระลักษมณ์ พระลักษมณ์ทอดพระเนตรความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์แปลงจึงตรัสถามสุครีพ สุครีพพูดเตือนให้ระวังพระองค์ แต่อินทรีชิตสั่งให้บริวารจับระบำถวายจนพระลักษมณ์เคลิ้มพระองค์ ทำให้อินทรีชิตแผลงศรพรหมศาสตร์สังหารพระลักษมณ์ได้

Scan me

สรุปเรื่องราว บทพากย์เอราวัณ

สาระน่ารู้

ช้างเอราวัณเป็นช้างทรงของพระอินทร์ เป็นสัตว์ในจินตนาการ บทพากย์เอราวัณตอนนี้พรรณนาช้างเอราวัณไว้ว่า มีกายสีขาวเหมือนสีสังข์ มีเศียร ๓๓ เศียร แต่ละเศียรมีงา ๗ กิ่ง ทั้งดงามเหมือนเพชร งาแต่ละกิ่งมีสระบัว ๗ สระ สระแต่ละสระมีกอบัว ๗ กอ กอบัวแต่ละกอมีดอกบัว ๗ ดอก แต่ละดอกมีกลีบบัวบาน ๗ กลีบ ในแต่ละกลีบบัวบานนี้มีเทพธิดารูปงาม ๗ องค์ เทพธิดาแต่ละองค์มีบริวารที่เป็นหญิงงาม ๗ นาง แต่ละนางจับระบำรำฟ้อนรำอย่างนางฟ้าที่เศียร ช้างทุกเศียรมีบุษบกวิมานซึ่งงามราววิมานเวไชยันต์ของพระอินทร์

ร้อยเรียงเรื่องราวบทพากย์เอราวัณ

อินทรีชิตบิดเบียนกายิน	เหมือนองค์อมรินทร์
ทรงคชเอราวัณ	
ช้างนิรมิตฤทธิ์แรงแข่งขัน	เผือกผ่องผิวพรรณ
สี่สังข์สะอาด โอฬาร	
สามสิบสามเศียรโสภา	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
ดั่งเพชรรัตน์รูจี	
งาหนึ่งเจ็ด โขกขรณี	สระหนึ่งย่อมมี
เจ็ดกออุบลบันดาล	
กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์	ดอกหนึ่งแบ่งบาน
มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา	
กลีบหนึ่งมีเทพธิดา	เจ็ดองค์โสภา
แน่นน้อยลำพานงพาล	
นางหนึ่งย่อมมีบริวาร	อีกเจ็ดเยวมาลย์
ล้วนรูปนิรมิตมายา	
จับระบำรำร่ายสำหา	ชำเลื่องหางตา
ทำที่ดั่งเทพอัปสร	
มีวิมานแก้วงามบวร	ทุกเกศกฤษุข
ดั่งเวไชยันต์อมรินทร์	
เครื่องประดับ แก้วแก้ว โกมิน	ช่องทางกระวิน
สร้อยสายชนักถักทอง	
ตาข่ายเพชรรัตน์ร้อยกรอง	ผ้าทิพย์ปกตระพอง
ห้อยพู่ทุกหุคซสาร	
โล่ทันสารถิขุนมาร	เป็นเทพบุตรควาญ
ขับท้ายที่นั่งช้างทรง	
บรรดาโยธาจตุรงค์	เปลี่ยนแปลงกายคง
เป็นเทพไทเทวัญ	
ทัพหน้าอารักขไพรีสันต์	ทัพหลังสุบรรณ
กินนรนาคนาคา	

โอฬาร หรือโอฬาร
หมายถึง ใหญ่โต ยิ่งใหญ่

สระบัว

แก้ว 9 ประการ คือ เพชร
ทับทิม มรกต บุษราคัม
โกเมน นิล มุกดา เพทาย
ไพฑูรย์

ปีกซ้ายถาษิตวิทยา
ตั้งตามตำรับทัพบ้าย
ล้วนถืออาวุธเกรียงไกร
พระขรรค์ทาท้าวตน
ลอยฟ้ามาในเวหน
มาถึงสมรภูมิชัย ฯ

ฯ เจริจา ฯ

เมื่อนั้นจึงพระจักรี
อรุณเรืองเมฆา
ลมหวนอวลกลิ่นมาลา
นิवासแถวแนวดวง
ผั่งภู่มุ่คณาเหมหงส์
แทรกใช้ในสร้อยสุมาลี
ดุเหว่าเร้าแรงพระสุริยศรี
กู่ก้องในท้องดงดาน
ปีกขาตื่นตาชันขาน
สำเนียงเสนาะในไพร
เดือนดาวดับเศร้าแสงใส
ก็ผ่านพยับรองเรือง
จับฟ้าอากาศแลเหลืออง
บรรทมฟื้นจากไสยา

ฯ เจริจา ฯ

เสด็จทรงรถแก้วโกสัย
จะแข่งซึ่งแสงสุริยใส
เทียมสินธพอาชาไนย
ชันหุระเหิดหฤหรรษ์
มาตลีสารถิ์เทวัญ
ขับรถมากลางจัดรงค์
เพลารอยพลอยประดับดุมวง
กระทบกระทั้งธรณี

คนธรรพ์ปีกขวา

โตมรศรชัย
รีบเร่งรีพล

คนธรรพ์เป็นชาวสวรรค์
ที่ชำนาญในวิชาดนตรี
และขับร้อง

พอพระสุริยศรี

เฟื่องฟุ้งวนา

ร้อนราดาลง

ไก่อ้นปีกดี

หาคู่เคียงประสาน

สร้างแสงอโณทัย

ฉิบดินทร์เธอบรรเทือง

ไพโรจน์รูจี

เริงร้องถวายเป็นชัย

กรกมพระขรรค์

ก็ก้องกำก

มยุรฉัตรชุมสายพรายศรี	พัดโบกพชนี
กปีระบายโบกลม	
อิงอินทเกรีตีระงม	แดรสังข์เสียงประสม
ประสานเสนาะในไพร	
เสียงพลโหร้องเออชัย	เลื่อนลั่นสนั่นใน
พิภพเพียงทำลาย	
สัตภัณฑ์บรรพตทั้งหลาย	อ่อนเอียงเพียงปลาย
ประนอมประนมชมชัย	
พสุธาอากาศหวาดไหว	เนื่อนกตกใจ
ชุกซ่อนประหวั้นขวัญหนี	
ลูกครุฑพลัดตกฉิมพลี	หัสตินอินทรี
คาบช้างก็กว้างไอยรา	หักถอนพฤกษา
วานรสำแดงเดชา	
ถือนต่างอาวุธยุทธยง	นักษัตรใหญ่
ไม่ให้ลัษุยังกลางดง	ในป่าหิมพานต์
ละเียดด้วยฤทธิโยธี	
อากาศบดบังสุริย์ศรี	แหวกกลุ่มลง
ทุกชั้นอำนาจอวยชัย	เทวัญจันทร
บ้างเปิดเกลแก้วแววไว	
ซ้องสาธุการบูชา	โปรยทิพมาลัย
ซักรถรี่เรื้อยเฉื่อยมา	พุ่มบุษปมาลา
กงรถไม่จืดธรณินทร์	
เร่งพลโยธาพานรินทร์	เร่งรัดหัสติน
วานรให้เร่งรีบมา	

ฯ เจริจา หยุคทัพ ฯ

เมื่อนั้นพระศรีอนุชา	เอื่อนอรรธวัจนา
ตรัสถามสุครีพขุนพล	
เหตุไฉนสหัสสนัยน์เสด็จดล	สมรภูมิไพรสมณฑ์
เธอมาด้วยกลอันใด	
สุครีพทูลทัดเฉลยไข	ทุกทีสหัสสนัยน์
เสด็จด้วยหมู่เทวา	

นักษัตรใหญ่
ในป่าหิมพานต์

ราพณ์ หมายถึง ยักษ์
มักหมายถึง ทศกัณฐ์

อวยชัยถวายทิพมาลา
เห็นวิปริตตุนงน
ทรงเครื่องศัสตราแย่งยล
ไปเข้าด้วยราพณ์อาธรรม์
พระผู้เรืองฤทธิ์แข็งขัน
อย่าไว้พระทัยไพร
เมื่อนั้นอินทรชิตยักษ์
ให้จับระบ่ำรำถวาย
ให้องค์อนุชานารายณ์
จะแผลงซึ่งศัสตราพรพล

ฯ เจริจา ฯ

อินทรชิตสถิตเหนือเอรา
เห็นองค์พระลักษมณ์ฤทธิ์รงค์
เคลิบเคลิ้มหฤทัยไหลหลง
พรหมาสตร์อันเรืองเดชา
ทูนเหนือเศียรเกล้ายักษา
ก็แผลงสำแดงฤทธิ์รณ
อากาศก้องโกลาหล
อำนาจสะท้านธรณี
ศรเต็มไปทั่วราศี
พระลักษณ์ก็กลิ้งกลางพล

ฯ เจริจา อินทรชิตกลับทัพ ฯ

ฯ ล ฯ

บัดนี้เธอมา
ฤจะกลับเป็นกล
คอยดูสำคัญ
ตรัสสั่งเสนี
เคลิบเคลิ้มวรกาย

วันทอดทัศนาศนา
จึงจับศรทรง
หมายองค์พระอนุชา
โลกั่นอิงอล
ต้ององค์อินทรี

อธิบายคำศัพท์และข้อความ

กปี	ลิง
กนิร	มนุษย์ที่มีรูปร่างครึ่งคนครึ่งนก หากเป็นหญิงเรียกว่า กนิรี
คนธรรพ์	ชาวสวรรค์ที่มีความชำนาญด้านดนตรี และขับร้อง
ฉิมพลี	ต้นจ้าว
ชุมสาย	เครื่องสูงเป็นรูปฉัตรสามชั้น มีสายไหมห้อย
โคมระย	หอกด้ามสั้น
บรรเทือง	ประเทือง ในที่นี้หมายถึง ต้นขึ้น
ผกา	ในที่นี้หมายถึง ดอกบัว
มาตลี	สารถิของพระอินทร์ ซึ่งมาขับรถทรงให้พระราม
รอย	ในที่นี้หมายถึง เป็นลวดลาย
ระเหิด	สูง
ราพณ์	ทศกัณฐ์
ฤทธิรงค์	มีความสามารถในการสู้รบ
ลอยฟ้า	เหาะ
สมรภูมิชัย	สนามรบ
หัตถินอินทรี	นกขนาดใหญ่ในป่าหิมพานต์
เหมหงส์	หงส์ทอง
อินทเณรี	กลองที่ใช้ตีให้สัญญาณในกองทัพเวลาออกศึก

แบบฝึกทักษะที่ ๑

ชั้นที่ ๑ S (Survey)สำรวจ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องบทพากย์เอราวัณโดยสำรวจเนื้อหาอย่างคร่าวๆ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้โดย เขียนคำตอบลงในช่องว่าง โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

๑. ชื่อเรื่อง

.....

๒. ลักษณะคำประพันธ์

.....

๓. จุดมุ่งหมายของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

๔. สารสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ ๒

ชั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านไปแล้วให้ครอบคลุมเนื้อหา
จำนวน ๕ คำถาม โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

คำถามที่ ๑

.....

.....

คำถามที่ ๒

.....

.....

คำถามที่ ๓

.....

.....

คำถามที่ ๔

.....

.....

คำถามที่ ๕

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓

ชั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ อย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้จากแบบฝึกทักษะ
ที่ ๒ โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

คำตอบที่ ๑

.....

.....

.....

คำตอบที่ ๒

.....

.....

.....

คำตอบที่ ๓

.....

.....

.....

คำตอบที่ ๔

.....

.....

.....

คำตอบที่ ๕

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ ๔

ชั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วเขียนแผนผังความคิดตามความเข้าใจของตนเอง โดยใช้
เวลาในการทำกิจกรรม ๑๐ นาที

บันทึกเรื่องราวบทพากย์เอราวัณ

แบบฝึกทักษะที่ ๕

ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญ

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วสรุปใจความสำคัญโดยใช้จำนวนการเขียนของตนเอง โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

แบบฝึกทักษะที่ ๓

ขั้นที่ ๓ R4 (Reflect)

การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้ววิเคราะห์ วิจัยและแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน ประเด็นที่กำหนดให้ โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๕ นาที

ประเด็นที่ ๑

นักเรียนเปรียบเทียบตัวละครฝ่ายอินทรีและฝ่ายพระรามในด้านความสามารถและคุณธรรมและเลือกตัวละครที่ชอบที่สุด ๑ ตัวละคร พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ชื่นชอบ ?

ประเด็นที่ ๒

นักเรียนคิดว่า เหมาะสมหรือไม่ที่พระอิศวรประทานศพรพหมาสตร์และเวทมนตร์แปลงเป็นพระอินทร์ แก่อินทรี

ประเด็นที่ ๓

การพรรณนากองทัพของอินทรีกับกองทัพพระรามมีความแตกต่างกันอย่างไร

ประเด็นที่ ๔

ช้างเอราวัณมีอิทธิพล ความเชื่อ ของคนไทยอย่างไร

ประเด็นที่ ๕

นักเรียนแสดงความคิดเห็นในความยิ่งใหญ่ของช้างเอราวัณและคิดคำนวณองค์ประกอบต่างๆของช้าง มีจำนวนเท่าใดบ้าง

แบบทดสอบหลังเรียน

การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบหลังเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความสามารถอ่านจับใจความสำคัญเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
๒. ให้นักเรียนอ่านคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ
๓. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อโดยใช้เวลาทำแบบทดสอบ ๒๐ นาที

๑. ช้างเอราวัณมีกี่เศียร

- ก. มี ๓ เศียร
- ข. มี ๗ เศียร
- ค. มี ๓๐ เศียร
- ง. มี ๓๓ เศียร

๒. บทประพันธ์เอราวัณ แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. กาพย์ยานี ๑๑
- ข. โคลงสี่สุภาพ
- ค. กลอนสุภาพ
- ง. กาพย์ฉก ๑๖

๓. “อินทรีชิต” มีชื่อเดิมว่าอะไร

- ก. โคบุตร
- ข. รณพักตร์
- ค. พิเภก
- ง. มาตลี

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔-๕

๑ อังอินทเกร์ตีระงม	แดรสังข์เสียงประสม
ประสานเสนาะในไพร	เลื่อนลั่นสนั่นใน
๑ เสียงพลโห่ร้องเออาชัย	อ่อนเอียงเพียงปลาย
พิภพเพียงทำลาย	เนื่อนกตกใจ
๑ สัตกัณฑ์บรรพตทั้งหลาย	หัสตินอินทรี
ประนอมประนมขมชัย	หักถอนพฤษภา
๑ พสุธาอากาศหวาดไหว	แหลกลู่ล้มลง
ซุกซ่อนประหวั่นขวัญหนี	
๑ ลูกครุฑพลัดตกฉิมพลี	
คาบช้างก็วางไอยรา	
๑ วานรสำแดงเดชา	
ถือต่างอาวุธยุทธยง	
๑ ไม่ให้ลี้ญ่อย่างกลางดง	
ละเอียดยด้วยฤทธิ์โยธี	

๔. ใจความสำคัญของประพันธ์นี้คืออะไร

- ก. ความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระราม
- ข. ความยิ่งใหญ่ของกองทัพอินทรีชิต
- ค. ความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

๕. “หัสตินอินทรี” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. พญาช้างในป่าหิมพานต์
- ข. พญาครุฑ
- ค. ต้นจ้าวเชิงเขาพระสุเมรุ
- ง. นกขนาดใหญ่ในป่าหิมพานต์

๖. “เฮอร์วณ” เป็นชื่อของอะไร

- ก. ช้างทรงของพรหม
- ข. ช้างทรงของพระนารายณ์
- ค. ช้างทรงของพระอินทร์
- ง. ช้างทรงของพระอิศวร

๗. “ส่วนถืออาวุธเกรียงไกร โดมรศชัย พระขรรค์คทาถ้วนตน” จากบทประพันธ์นี้กล่าวถึงอาวุธชนิดใดบ้าง

- ก. ตีร์ จักร สังข์ คทา
- ข. โดมร ศร พระขรรค์ คทา
- ค. โดมร จักร พระขรรค์ คทา
- ง. ตีร์ ศร พระขรรค์ คทา

พิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

๑ เครื่องประดับเกล้าแก้วโกมิน	ช่องทางกระวิน
สร้อยสายชนกถักทอง	
๑ ตาข่ายเพชรรัตนร้อยกรอง	ผ้าทิพย์ปกตระพอง
ห้อยพู่ทุกหูขसार	
๑ โล่ห์นสารถิขุนมาร	เป็นเทพบุตรความญ
ขับท้ายที่นั่งช้างทรง	

๘. สาระสำคัญของบทประพันธ์ข้างต้นคืออะไร

- ก. เครื่องประดับกระบวนทัพพระลักษมณ์
- ข. เครื่องประดับกระบวนทัพพระราม
- ค. เครื่องประดับช้างเอราวัณ
- ง. เครื่องประดับนกหัสตินอินทรี

๙. พระอิศวรประทานอาวุธชนิดใดให้แก่อินทรชิต

- ก. หอกโมกขศักดิ์
- ข. ศรพรหมศาสตร์
- ค. ศรพลายวาท
- ง. ศรอัคนีวาท

๑๐. ข้อคิดคติเตือนใจที่ได้รับจากเรื่อง “บทพากย์เอราวัณ” และให้คุณค่าทางด้านสังคมคือข้อใด

- ก. โทษของความประมาทที่เกิดจากความลุ่มหลง
- ข. การมัวเมาในเครื่องดื่มสุราเมรัยนำไปสู่หายนะ
- ค. ความสามัคคีเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ
- ง. ความเพียรพยายามเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ผกา เย็นบุตร และคณะ. (๒๕๕๕). **ภาษาไทย ๓ เล่ม ๒**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์ .

พองจันทร์ สุขยิ่ง และ คณะ. (มปป). **ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๓**. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์เอมพันธ์ .

แหล่งที่มา

ชนัญญา เตจจักรเสมา. (๒๕๖๑). **เล่าเรื่องข้างเอราวัณ**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

https://www.youtube.com/watch?v=_vtgzW39wsY . (วันที่ค้นข้อมูล ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑).

วรรณคดีบทพากย์เอราวัณ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://go.nexus.in.th/PQFg7>. (วันที่ค้นข้อมูล ๑

สิงหาคม ๒๕๖๑).

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนแบบฝึกทักษะ
การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ข้อที่	คำตอบ
๑	ค
๒	ข
๓	ง
๔	ก
๕	ง
๖	ข
๗	ค
๘	ข
๙	ง
๑๐	ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนแบบฝึกทักษะ
การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ข้อที่	คำตอบ
๑	ง
๒	ง
๓	ข
๔	ก
๕	ง
๖	ค
๗	ข
๘	ค
๙	ข
๑๐	ก

แนวการตอบแบบฝึกทักษะที่ ๑

ชั้นที่ ๑ S (Survey)สำรวจ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องบทพากย์เอราวัณโดยสำรวจเนื้อหาอย่างคร่าวๆ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้โดย เขียนคำตอบลงในช่องว่าง โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

๑. ชื่อเรื่อง

บทพากย์เอราวัณ

๒. ลักษณะคำประพันธ์

กาพย์ฉันทน์ ๑๖

๓. จุดมุ่งหมายของเรื่อง

ให้เห็นโทษของความลุ่มหลงในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสจะนำมาซึ่งความประมาทอันเป็นเหตุแห่งหายนะ

๔. สาระสำคัญ

อินทรีชิตแปลงกายเป็นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ และแปลงกายกองทัพของตนให้เป็นเทพและอมนุษย์ ได้แก่ ความรู้ช้างคือสารถิของอินทรีชิตชื่อโลทัน แปลงกายเป็นเทพบุตรทัพหน้าเทพารักษ์ทัพหลังคือครุฑ กิณร และนาค ปีกซ้ายคือวิฑยารร ปีกขวาคือคนธรรพ์ ทหารทูลนายมีอาวุธครบครันฝ่ายพระรามครั้นตื่นบรรทมและเสด็จยกทัพไปกับพระลักษมณ์ พระลักษมณ์ทอดพระเนตรความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์แปลงจึงตรัสถามสุครีพ สุครีพทูลเตือนให้ระวังพระองค์แต่อินทรีชิตสั่งให้บริวารจับระบำถวายจนพระลักษมณ์เคลิ้มพระองค์ ทำให้อินทรีชิตแผลงศรพรหมาศตรัสสังหารพระลักษมณ์ได้

แนวการตอบแบบฝึกทักษะที่ ๒

ชั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถาม

คำชี้แจง : นักเรียนอ่านเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วตั้งคำถามจากเรื่องทีอ่านไปแล้วให้ครอบคลุมเนื้อหาจำนวน ๕ คำถาม โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

คำถามที่ ๑

..... - พระลักษมณ์ปลั่งพลาดต้องศรพราหมณ์ของอินทรีเพราะอะไร ?

คำถามที่ ๒

..... - มีการพรรณนาความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระรามอย่างไรบ้าง ?

คำถามที่ ๓

..... - เพราะเหตุใด อินทรีจึงสามารถแปลงกายเป็นพระอินทร์ได้ ?

คำถามที่ ๔

..... - ในบทพากย์เอราวัณเมื่อพระรามตื่นบรรทมบรรยายถึงสัตว์ชนิดต่างๆว่าอย่างไรบ้าง ?

คำถามที่ ๕

..... - พระอิศวร ประทานสิ่งใดบ้างให้อินทรี ?

แนวการตอบแบบฝึกทักษะที่ ๓

ชั้นที่ ๓ R1 (Read) การอ่านอย่างรอบคอบเพื่อหาคำตอบ

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ อย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้จากแบบฝึกทักษะที่ ๒ โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

คำตอบที่ ๑

..... เพราะเคลิบเคลิ้มหลงใหลในความงามอันเป็นภาพมายาจนขาดการระมัดระวังตัว

คำตอบที่ ๒

..... รถทรงประดับด้วยแก้วแวววาว เทียมแสงดวงอาทิตย์ เสียงประโคมและเสียงโห่ร้องเอ้าชัยของทหารดั่งสนั่น ทำให้แผ่นดินสะเทือน ภูเขาทั้งหลายต่างเอนเอียงเหมือนกับประนมมือนอบน้อมต่อพระราม ผงสัตว์พากันตกใจ วิ่งหนีซุกซ่อนตัว ลูกครุฑได้ยินเสียงอันกึกก้องก็พลัดตกจากวิมานฉิมพลี เสียงสนั่นทำให้นกหัสดีลิงค์ ตกใจปล่อยข้างที่คาบไว้ลง

คำตอบที่ ๓

..... อินทรชิตได้เวทมนตร์แปลงเป็นพระอินทร์

คำตอบที่ ๔

..... ผู่มึ้งร่อนกลาดดูดื่มนกสร ดอกไม้ นกดูเหว่า ส่งเสียงร้องเร่ง พระอาทิตย์ ไก่ขันกู่ก้องไปทั่วไป นกนานาชนิดส่งเสียงร้องประสานกันก้องป่า

คำตอบที่ ๕

..... ศรพรหมาสตร์และให้เวทมนตร์แปลงเป็นพระอินทร์

แบบฝึกทักษะที่ ๔

ชั้นที่ ๔ R2 (Record) การจดบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วเขียนแผนผังความคิดตามความเข้าใจของตนเอง โดยใช้
เวลาในการทำกิจกรรม ๑๐ นาที

อยู่ในดุลยพินิจของครู
บันทึกเรื่องราวบทพากย์เอราวัณ

แบบฝึกทักษะที่ ๕

ขั้นที่ ๕ R3 (Recite) การเขียนสรุปใจความสำคัญ

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้วสรุปใจความสำคัญโดยใช้สำนวนการเขียนของตนเอง โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๐ นาที

..... อินทรชิตแปลงกายเป็นพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ และแปลงกายกองทัพของตนให้เป็น
เทพและอมนุษย์ ฝ่ายพระรามเสด็จยกทัพไปกับพระลักษมณ์ พระลักษมณ์ทอดพระเนตรความ
ยิ่งใหญ่ของกองทัพพระอินทร์แปลงไม่ทันระวังพระองค์ อินทรชิตสั่งให้บริวารจับระบำถวายจน
พระลักษมณ์เคลิ้มพระองค์ ทำให้อินทรชิตแผลงศรพรหมาสตรสังหารพระลักษมณ์ได้.....

แบบฝึกทักษะที่ ๖

ขั้นที่ ๓ R4 (Reflect)การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง : อ่านเนื้อหาเรื่อง บทพากย์เอราวัณ แล้ววิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน ประเด็นที่กำหนดให้ โดยใช้เวลาในการทำแบบฝึกทักษะ ๑๕ นาที

ประเด็นที่ ๑

นักเรียนเปรียบเทียบตัวละครฝ่ายอินทรีขิตและฝ่ายพระรามในด้านความสามารถและคุณธรรมและเลือกตัวละครที่ชอบที่สุด ๑ ตัวละคร พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ชื่นชอบ ?

นักเรียนตอบอย่างอิสระ

ประเด็นที่ ๒

นักเรียนคิดว่า เหมาะสมหรือไม่ที่พระอิศวรประทานศรพหมาสตร์และเวทมนตร์แปลงเป็นพระอินทร์ แก่อินทรีขิต

ไม่เหมาะสม เพราะ การให้อำนาจแก่บุคคลใดควรไตร่ตรองให้ดี

เหมาะสม เพราะ เป็นรางวัลอินทรีขิตที่อินทรีขิตรับชนะพระอินทร์

ประเด็นที่ ๓

การพรรณนากองทัพของอินทรีขิตกับกองทัพพระรามมีความแตกต่างกันอย่างไร

กองทัพแปลงของอินทรีขิต เน้นให้เข้าถึงความงามของกองทัพ เค้นที่ช้างเอราวัณที่ใหญ่โตงดงาม ตกแต่งด้วยแก้ว นพรัตน์ รวมถึงกองทัพที่เป็นเทพและอมนุษย์

กองทัพพระราม เน้นความยิ่งใหญ่ น่าเกรงขามเปรียบเทียบกับบุญญาธิการของพระรามขนาดภูเขายังน้อยนิด เสียงโห่ชัย ทำให้แผ่นดินสะเทือน

ประเด็นที่ ๔

ช้างเอราวัณมีอิทธิพล ความเชื่อ ของคนไทยอย่างไร

สัญลักษณ์ของการกระทำความดี ความอุดมสมบูรณ์ เห็นได้จาก ช้างเอราวัณเป็นตราสัญลักษณ์ขององค์กรสำคัญหลายองค์กร

ประเด็นที่ ๕

นักเรียนแสดงความคิดเห็นในความยิ่งใหญ่ของช้างเอราวัณและคำนวณองค์ประกอบต่างๆของช้าง

มี ๓๓ เคียร มีงา ๒๓๑ กิ่ง มีสระบัว ๑,๖๑๗ สระ มีกอบัว ๑๑,๓๐๙ กอ มีดอกบัว ๗๙,๒๓๓ ดอก มีกลีบบัว ๕๕๔,๖๓๑ กลีบ มีเทพธิดา ๓,๘๘๒,๔๑๗ องค์ มีบริวาร ของเทพธิดา ๒๗,๑๗๖,๙๑๙ นาง

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /..... เลขที่

โรงเรียน

ก่อนเรียน					หลังเรียน				
ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑					๑				
๒					๒				
๓					๓				
๔					๔				
๕					๕				
๖					๖				
๗					๗				
๘					๘				
๙					๙				
๑๐					๑๐				
รวมคะแนน					รวมคะแนน				

เกณฑ์การประเมิน ผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ตอบถูกต้องข้อละ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้องข้อละ ๐ คะแนน

ได้คะแนน ๘ คะแนนขึ้นไปถือว่า **ผ่าน** ได้คะแนนตั้งแต่ ๗ คะแนนลงมาถือว่า **ไม่ผ่าน**

แบบบันทึกคะแนน

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ /..... เลขที่

กิจกรรมการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน	
			✓ ผ่าน	✗ ไม่ผ่าน
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๒	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๓	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๔	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๕	๑๐			
แบบฝึกทักษะที่ ๖	๑๐			

เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๑

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม

โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	ตอบคำถามตามที่กำหนดไว้ได้ตรงประเด็น ครบทุกข้อ สรุปใจความสำคัญตรงประเด็นของเรื่อง ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย สะอาด เป็นระเบียบ
๘	ตอบคำถามตามที่กำหนดไว้ได้ตรงประเด็น ครบทุกข้อ สรุปใจความสำคัญตรงประเด็นบางข้อของเรื่อง ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย สะอาด เป็นระเบียบ
๖	ตอบคำถามตามที่กำหนดไว้ได้ไม่ครบ ครบทุกข้อ สรุปใจความสำคัญตรงประเด็นบางข้อของเรื่อง ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย สะอาด เป็นระเบียบ
๔	ตอบคำถามตามที่กำหนดไว้ได้ไม่ครบ ครบทุกข้อ สรุปใจความสำคัญตรงประเด็นบางข้อของเรื่อง ตัวสะกดและไวยากรณ์ขาดความสมบูรณ์ เข้าใจยาก ไม่เป็นระเบียบ
๒ (ปรับปรุง)	ตอบคำถามตามที่กำหนดไว้ได้ไม่ครบ ครบทุกข้อ สรุปใจความสำคัญไม่ตรงประเด็นของเรื่อง ตัวสะกดและไวยากรณ์ขาดความสมบูรณ์ เข้าใจยาก ไม่เป็นระเบียบ
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๒

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม

โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน ๕ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๘	ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน ๔ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๖	ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน ๓ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๔	ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน ๒ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ ไม่สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
๒ (ปรับปรุง)	ตั้งคำถามครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน ๑ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ ไม่สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๓

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	ตอบคำถามได้ครบ ตรงประเด็น จำนวน ๕ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๘	ตอบคำถามได้ครบ ตรงประเด็น จำนวน ๔ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๖	ตอบคำถามได้ครบ ตรงประเด็น จำนวน ๓ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๔	ตอบคำถามได้ครบ ตรงประเด็น จำนวน ๒ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง บางส่วน
๒ (ปรับปรุง)	ตอบคำถามได้ครบ ตรงประเด็น จำนวน ๑ ข้อ ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง บางส่วน
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๔

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม

โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๘	เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา บางส่วนตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๖	เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา บางส่วนตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์
๔	เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา บางส่วนตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์บางส่วนมีความถูกต้อง
๒ (ปรับปรุง)	เขียนไม่ครอบคลุมเนื้อหา ไม่ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์บางส่วนขาดความสมบูรณ์
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๕

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม

โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๘	เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนบางส่วนของตนเอง ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๖	เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนบางส่วนของตนเอง บางส่วนตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๔	เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหาบางส่วน ใช้สำนวนการเขียนบางส่วนของตนเอง บางส่วนตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๒ (ปรับปรุง)	เขียนสรุปใจความสำคัญไม่ครอบคลุมเนื้อหา ไม่ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง ไม่ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ ไม่ถูกต้อง เข้าใจยาก
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกทักษะ ที่ ๖

แบบฝึกทักษะ การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ห้วงวรรณคดีและวรรณกรรม
โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เล่มที่ ๓ บทพากย์เอราวัณ

ระดับคะแนน	ลักษณะงาน
๑๐	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เนื้อเรื่องที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๘	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เนื้อเรื่องที่กำหนดจำนวน ๔ ข้อ ครบทุกประเด็น ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๖	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เนื้อเรื่องที่กำหนดจำนวน ๓ ข้อ ครบทุกประเด็น ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์บางส่วนมีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
๔	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เนื้อเรื่องที่กำหนดจำนวน ๒ ข้อ ครบทุกประเด็น ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์บางส่วนมีความถูกต้องสมบูรณ์
๒ (ปรับปรุง)	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เนื้อเรื่องที่กำหนดจำนวน ๑ ข้อ ครบทุกประเด็น ตรงประเด็น ตัวสะกดและไวยากรณ์ส่วนน้อยมีความถูกต้อง
๐	ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

“ฝึกทักษะสำรวจและกวาดค้น
ฝึกทุกวันขยันตั้งคำถาม
ฝึกวิเคราะห์วิจารณ์ไว้มิรู้วาม
ฝึกฝนความเป็นนักปราชญ์ผู้ชำนาญ”

Scan me

ห้องเรียนออนไลน์ ครูทวีภรณ์ สุวรรณมาใจ

